

"GROTE TRAP"-EXCURSIE DOOR DE FLEVOPOLDER

Willem Weitjens

Bij het bedenken van een titel voor dit excursieverslag schoten er meerdere mogelijkheden door m'n hoofd. Behalve de bovenstaande, welke de belangrijkste belevenis van deze dag aangeeft, dacht ik ook aan "De honderd buizerdentocht" of "Bijzondere valk tijdens flevo-excursie".

De dag vóór de tocht bereikten ons al berichten over gesignaleerde Grote Trappen en ook over een Stellers Eidereend.

Maar goed, op zaterdagochtend 30 januari 1987 om 8.15 uur stonden 14 mensen achter het station Hilversum vol spanning te wachten op het startsein van de excursieleiders. In vier auto's vertrokken we richting Flevopolder, blauwe lucht, weinig wind, temperatuur -9° C. Genietend van de prachtige vergezichten over het polderland aan de ene zijde en de ijsvlakte met al haar grilligheid aan de andere zijde, arriveerden we vrij snel bij De Blocq van Kuffeler, alwaar besloten werd de bekende wandeling door het Wilgenbos te maken. Vogels? Heel weinig. De barre koude heeft ze doen vertrekken naar betere oorden. We zagen Wilde Eenden, Meerkoeten, Kool- en Pimpelmezen, Merels, Kok- Storm- en Zilvermeeuwen, Torenvalken, Houtduiven, Holenduiven, Blauwe Reigers, Eksters en Vlaamse Gaaien, Rietgorzen en oh ja, Fred hoorde Barmsijzen. De enkele Buizerd die zich liet zien werd uitgebreid bekeken. Later zou dat anders worden, we telden er onvoorstelbaar veel.

Na een korte koffiepauze vertrokken we richting Lelystad naar de Houtribsluizen. In de stukken "open water" aldaar ontdekten we diverse eendesoorten: Wilde Eenden, Tafeleenden, Kuifeenden, Grote Zaagbekken, Nonnetjes, Brilduikers, Futen, Meerkoeten, Dodaars en een Toppereend. Tegen een dijkje ontdekten we een eenzame Kolgans. De enkele dagen geleden op deze plaats waargenomen Stellers Eidereend was helaas verdwenen.

Intussen informeerden we bij ter plekke aanwezige vogelaars naar wat er waar was van de geruchten over gesignaleerde Grote Trappen. En ja hoor, ze hadden ze gezien, 7 stuks in een bouwland tussen de Buizerdweg en de nieuwe spoorlijn. Een vreemde koorts kreeg ons te pakken en we togen ogenblikkelijk naar de aangegeven plek. Zoeken was niet nodig, een groep vogelaars, waaronder een aantal Belgen, was ter plaatse en zij wezen ons waar we moesten kijken. Op een redelijk grote afstand waren ze te zien, 7 Grote Trappen in prima conditie, rustig rondscharrelend! De opwindning was groot.

M'n vogelboek omschrijft ze als volgt:

GROTE TRAP Otis tarda: mannetje 102 cm, vrouwtje 76 cm. Standvogel in klein aantal in Noord-Duitsland. Vogel van uitgestrekte grassteppen en graanakkers. Zwaarste landvogel, niettemin schuw en moeilijk te benaderen. Krachtige vlucht met langzame vleugelslagen. Vaak in kleine troepjes. Makkelijk te herkennen door groot formaat, dikke nek en poten. Beide geslachten veel wit in vlucht. Geluid: laag gegrom, maar meestal zwijgzaam.

Einde citaat.

Intussen ontwaarden we aan de overzijde bij de spoorlijn een andere groep vogelaars, welke met de zon in de rug een beter zicht op de Trappen moest hebben. We besloten er heen te gaan en inderdaad, ofschoon de afstand groter was, waren de kleuren nu beter te onderscheiden. Om ze meer in detail te kunnen bekijken zouden we ze dichterbij moeten benaderen, maar, "verstandige vogelaars" die we pretenderen te zijn, deden we dat niet.

Voldaan vervolgden we onze weg door de polder, via de Kievitslanden richting Harderhaven. Opnieuw weinig vogelsoorten onderweg, echter het aantal Buizerden was verbazend. Wat mij betreft lag het aantal waargenomen exemplaren boven de honderd.

Wat zagen we nog meer: een groepje Kramsvogels, een enkele Graspieper, een Veldleeuwerik, een Havik (mogelijk 2), veel Zwarte Kraaien en Eksters, Torenvalken, wat vrouwtjes Blauwe Kiekendief, een Grote Lijster, Spreeuwen, Fraters, een eenzame Brilduiker in een wak, groepen Wilde Zwanen, Knobbelswanen, twee Sperwers, Blauwe Reigers en wat Fazanten.

Aangekomen bij Harderhaven bleek ook daar dat er bij de sluizen nog een flink stuk "open water" was, waarin zich veel eendesoorten bevonden. De samenstelling was niet zo gevarieerd als bij de Houtribsluizen, maar met de aan kracht winnende zonnestrallen in de rug was het determineren een plezierige bezigheid. Na nog een korte stop bij Harderbroek, alwaar Vinken, Kepen en Fraters bekeken werden, trokken we verder richting Stichtse Brug. Behalve een vlucht van ca. 30 Rietganzen waren er die dag door ons nog geen ganzen waargenomen. En dan plotseling in de vlakte langs de Spiekweg een grote groep, behalve Kol-, Riet- en Grauwe Ganzen ook enkele Brandganzen.

Nauwelijks zijn we uitgekeken, als er ineens paniek onder de ganzen ontstaat. De meesten gaan op de wieden, er klinkt een schreeuw van Fred (uitzonderlijk voor zijn doen) en een roofvogel scheert laag over de grond langs de ganzen. De rover heeft blijkbaar z'n prooi gemist en strijkt op ca. 100 meter afstand in het bouwland neer. Later gaat de vogel wat verder op een paal zitten. Aanvankelijk wordt gedacht aan een Slechtvalk, maar hij is vrij groot, heeft een lange staart en baardstrepen zijn niet te zien.

Tijdens het schrijven van dit verslag verneem ik dat we vermoedelijk met een Giervalk te maken hebben gehad.

De "geleerden" zijn nog in discussie en daar blijf ik als "amateur" maar liever buiten. Het was echter, hoe dan ook, een opwindende ervaring en tevens een mooi besluit van deze fantastische excursie. Volgens de aantekeningen van Hans hebben we zo'n 53 vogelsoorten waargenomen. Behalve de in dit verslag genoemde zijn dat nog: Winterkoninkje (slechts 1), Bergeend, Matkop, Kneu, Merel, Kleine Zwaan en Bonte Kraai.

Tot slot nog dit: "De thuisblijvers hebben ongelijk" is een afgezaagd gezegde, maar in dit geval wel erg van toepassing. Vooral voor beginnende vogelaars zijn dit soort excursies zeer leerzaam. Van de 14 deelnemers aan deze excursie was het overgrote deel deskundig tot zeer deskundig op vogelgebied, bovendien zijn het nog aardige mensen ook.

Het enige minpunt is, dat ze chantagemiddelen gebruiken om iemand het verslag te laten schrijven.

